

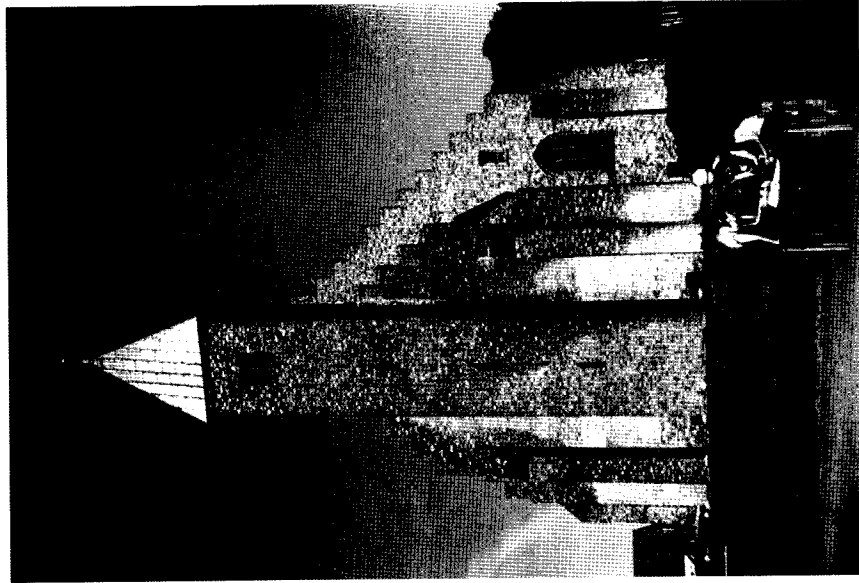
Det var en oplevelse. Og drilleriet fortsatte!

Så bestilte jeg Wibergs præstehistorie – og så fik piben en anden lyd! I tredje bind står der følgende om Christopher DIDRIKSENS søn (altså Franks tip6-olddefar):

Nr. 15. Beskikket 1650. Diderik CHRISTOPHER-SEN, (entlediget 1690; meget vildhoved og begik mange Udskejelser; frikiendt 56 i en Paternitetssag, hvorimod Moderen, som havde beskyldt ham, blev strøgen til Kagen; Man fortalte om ham, at han havde ombragt sin Søn, Esaias, i "Brants Mose."

Som en kollega siger, så er det måske bedre at være graver end præst med "lig i skabet" Landsarkivet har ikke noget om paternitetssagen, så nu må jeg se, om Rigsarkivet har.

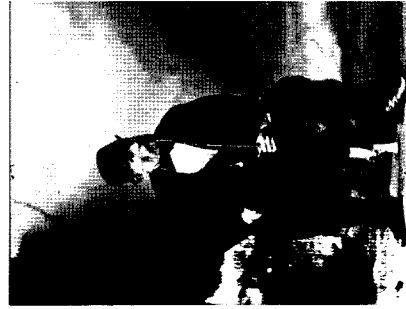
Birgit Bloch Heigren

Heinrich Tønnies' negativarkiv og database

Heinrich Tønnies og hans efterfølgeres fotoarkiv 1856-1975, der opbevares på Aalborg Stadsarkiv

www.aalborgkommune.dk/stadsarkiv er nok det bedst bevarede fotografarkiv i verden! I hvert fald hvad angår det spand af år, hvorfra der findes bevarede negativer og tilhørende protokoller. Firmaet Heinrich Tønnies, der blev grundlagt i Aalborg den 9. december 1856, fortsatte sin virksomhed frem til 1975. Fra 1881 til 1961 i den store 3-etagers atelierbygning, Nytorv 5, der her ses en sommersøndag i 1885.

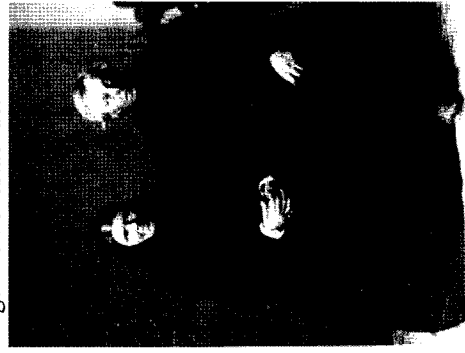
Atelieret blev ledet af tre generationer Tønnies. Heinrich Tønnies (1825-1903), sønnen Emil Tønnies (1860-1923) og barnebarnet Lili Tønnies (1888-1983). Heinrich Tønnies, der var født i glasbyen Grønenplan syd for Hannover, indvandrede i 1847 som glasbygger og glassliber til Conradsminde glasværk ved Hobro. Men flyttede i 1855 til Aalborg med glasværket. Her introducerede han i 1857 som fotograf, visitkortportrættet og blev hurtigt en af de førende fotografer i landet. Det blev han fordi han altid kunne levere tidens bedste fotografier, men for eftertiden er det særligt bevaringsgraden, der gør samlingen helt enestående.

Ud over kameraer, inventar, og atelierrekvisitter fra 1860 og frem, findes regn-skabshovedbøger for årene 1866-1957, samt en komplet række bestillings- og negativprotokoller for årene 1864-1975.

Det betyder at samtlige 228.396 optagelser for disse år er registrerede og derfor kan dateres på dag og tidspunkt, samtidigt med at man får bestillerens navn, adresse og stilling opgivet.

HT. 68 312. 7. juni 1884. Lars Chr. Pedersen og hustru

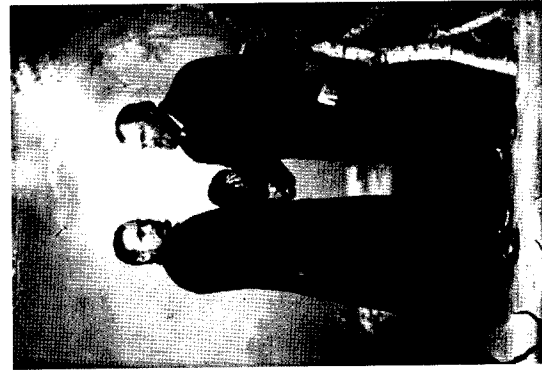
Hertil kommer desuden, at omkring 170.000 af de registrerede negativer er bevarede. De findes fra hvert enkelt år fra og med 1864, men er stort set fuldstændigt

bevarede fra og med 1881. Hertil kommer yderligere 30.000 negativer, der ikke er profokolførte. Det drejer sig om negativer fra før 1864, om private Tønnies-billeder, samt om topografiske fotografier. Sidstnævnte kan dog identificeres og dateres ud fra hovedregnskabsbøgerne.

Heinrich Tønnies fortæller selv, at han i gennemsnit tog 10 til 12 kopier af hvert negativ. Det betyder at ca. 2½ million fotografiske kopier fra firmaet H. Tønnies i Aalborg, kom i omløb. Ikke blot i Danmark, men også i de lande hvortil danskerne udvandrede. Det er derfor væsentligt, at *alle* disse fotografier kan identificeres og dateres.

I praksis finder man det negativnummeret, et tal mellem 1 og 228.396, der næsten altid findes på bagsiden af det stykke pap, billedet er opklæbet på. Nummeret er beregnet til eventuel genbestilling og refererer derfor til både til det originale negativ og protokoloplysningen om hvem der har bestilt billedet, hvilken dato det er optaget, hvor mange kopier der er taget og hvad det har kostet.

Forudsat at negativet er bevaret er det i øvrigt noget enhver kan gøre for årene 1864-1920 i databasen over bevarede Tønnies-negativer, der findes på web-adressen: www.aalborgkommune.dk/tonnies Om man ønsker det, kan man desuden bestille en nykopi eller forstørrelse fra det originale negativ via databasen. Findes negativnummeret ikke i basen fordi negativet ikke længere findes, kan man naturligvis stadig få oplysningerne om navn og dato på e-mail: stadsarkiv@aalborg.dk

HT. 72 231. 1. april 1885. Missionær Jens (James) Nielsen, Søby (til højre) med omvendt på vej til Utah

At denne identifikationskilde for personportrætter er nyttig siger jo sig selv. Også fordi portræterne dækker langt mere end Aalborg og Nordjylland.

Heinrich Tønnies havde i samtiden ry som en af landets bedste fotografer, og søgtes derfor ikke blot af aalborgensere, men af mennesker fra hele landet og endda fra udlandet. Sætter man eksempelvis "Norge" ind i adressefeltet i databasens søgside får man 16 nordmænd der blev fotograferet i Aalborg. Sætter man "København" ind, får man 160 personer der blev fotograferet af Tønnies, eller sætter man sit eget navn ind, mit "Bender" f.eks., får jeg 6 portrætter fra min egen familie.

Men mest overraskende er det vel, at sætter man ordet "Mormon" ind i navnefeltet, får man omkring 350 svar. Databasen er en gengivelse af bestillingsprotokollen og Tønnies noterede i årene 1880-1905 ordet "mormon" i bestillingsprotokollen! De fik nemlig en prismæssig "mængderabat". Det drejer sig om både menige medlemmer ("saints") og de mange missionærer der sendtes til Nordjylland i disse år. Mormonfotograferinger begrænser sig i

øvrigt ikke blot til de 350 der er mærket "mormon" i protokollerne. Andre findes blandt udvandrere i det hele taget. Ofte sådan, at de kom op for at blive fotograferet hos Tønnies på Nytorv, få dage før den store rejse over Atlanterhavet. Jfr.: www.emiarch.dk/search.php3?l=da

Selvom det er det ældst bevarede, er Tønniesarkivet hverken det største eller eneste fotografarkiv på Aalborg Stadsarkiv, hvor både negativer og bestillingsprotokoller er bevaret. Der findes 33 andre fotofirmaer og pressefotografarkiver, der er bevaret på samme måde. Men alle disse øvrige fotografarkiver rækker kun tilbage til sidst i 1890'erne

*Af Henning Bender, Stadsarkivar, Aalborg
Stadsarkiv www.aalborgkommune/stadsarkiv*

Betaling for medlemskab m.m. 2007

Beløbene er uændrede i forhold til 2005 og 2006, dvs. Medlemskab 225 kr. (gratis adgang til foredragene samt bladene Slægt & Stavn og Slægten). To samboende medlemmer betaler 275 kr. Abonnement på Slægt & Stavn 100 kr. (ikke gratis adgang til foredragene). Udenlandske abonnenter betaler endvidere et portofillæg.

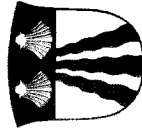
Bemærk at girokort til brug ved indbetalingen er indlagt i dette nummer af Slægt & Stavn. Påfør venligst medlemsnummeret. Dette består af 1-4 cifre (ikke 91558) og står i adressepåtrykket på bladets bagside. Ved betaling via netbank benyttes korttype 01 og kontonummer 2208628 (midterfeltet skal være blankt). Hvis det ønskes, kan betaling i stedet ske pr check til min adresse, eller på medlemsmøderne. Offentlige myndigheder faktureres elektronisk.

Sidste frist for betaling er 1. februar 2007

Vi må desværre hvert år udsende rykkere til et stort antal medlemmer. Betal derfor gerne med det samme, eller registrer betalingen i netbank allerede nu, så det ikke går i glømskebogen. Det sparer foreningen for arbejde og omkostninger, og dig for et rykkergebyr på 20 kr.

Bent Jensen

SVAR samarbejder med **THE GENEALOGICAL SOCIETY OF UTAH** med henblik på at scanne de svenske kirkebøger. Projektet er påbegyndt og enkelte kan allerede findes på SVAR's hjemmeside. De første 11 forsamlinger fra Örebro er der allerede. I løbet af de næste 3 måneder vil 1,6 millioner digitale billeder blive produceret. Samt en fortløbende tidsplan for hvilken rækkefølge lånene vil blive digitaliseret.

Den største hjemmeside om amts heraldik

<http://www.ngw.nl/int/den/munic.htm>

Udvandrerdatabase

Fra mødet i Ballerup d. 6. oktober 2006

394.000 udvandrere for årene 1869 til 1908 kan findes i **Den danske udvandrerdatabase**, www.emiarch.dk, udarbejdet af Det danske Udvandrerarkiv i samarbejde med **Aalborg Stadsarkiv** på grundlag af Københavns Politis Udvandrerprotokoller.

DET BETYDER AT DATABASEN INDEHOLDER DET STORE FLERTAL AF UDVANDRERE, DER HAR KØBT EN OVERSØISK BILLET AF EN DANSK REJSEAGENT - MEN IKKE DE, DER HAR KØBT BILLET I UDLANDET, ELLER SLET IKKE HAR KØBT BILLET (SØMÆND F.EKS).

Det danske udvandrings materiale Efter en række skandaler, hvor godtroende udvandrere blev bondefangen af danske agenter, vedtog Den danske Rigsdag den 1.maj 1868 en strikt kontrol. Iflg. loven skulle Københavns Politidirektør godkende og kontrollere alle udvandringsagenter i Danmark og autorisere alle danske oversøiske billetudstedelser. Det skulle ske, hvad enten rejsen foregik direkte fra København til USA eller indirekte til en oversøisk destination via en anden europæisk havn. For kontrollens skyld blev oplysningerne fra billetterne kopieret i en række politiprotokoller. Det blev til 90 tykke bind, hvor hver enkelt udvandrer er opført efter ensartede kriterier. Når protokollerne alligevel er tidsrøvende at benytte manuelt, skyldes det, at der er tale om hele to protokollrækker - den direkte og den indirekte - der år for år opfører udvandrerne grovalfabetisk efter begyndelsesbogstavet i efternavn.

Den danske Udvandrerdatabase

Materialets homogene natur gør det imidlertid oplagt at kode maskinelt. Det blev første gang gjort i EDB-alderens barndom af Kristian Hvidt, men desværre uden person- og stednavne. Da person- og stednavne er betingelsen for at besvare slægshistoriske forespørgsler og for at kunne sammenligne person for person med de amerikanske lister, begyndte Det danske Udvandrerarkiv i 1990 en indtæring af alle oplysninger for samtlige udvandrere. Til dato (februar 2003) har vi nået perioden 24.maj 1868 til december 1908 omfattende 394.000 udvandrere. For hver enkelt udvandrer medtages de 13 mulige grundoplysninger fra protokollerne: efternavn; fornavn; stilling; familiestatus; alder; fødested (først fra 1899); sidste opholdssted, sogn, amt, by (men kun for danske, mens udenlandske kun anføres med landnavn); agentens navn; billetens nummer; billetens registreringsdato; skibsnavn (kun oplyst ved direkte afgang fra København); bestemmelsessted og evt. annullering af billet. Hertil føjes 11 sæt hjælpekode for søgninger, og alt i alt betyder det, at der for første gang er en reel mulighed for at kortlægge den samlede udvandring fra og gennem Danmark.

Kilde

Landsarkivet for Sjælland, Københavns Politis Udvandrerager 1868-1940: lb.nr. 21-58
Direkte udvandrere; 198-248 Indirekte udvandrere; 59-196 Skibsekspeditioner med passagerlister.

Hemming Bender

På Jagt i "net-arkiverne".

Alt fra fødsler til dødsfald bliver registreret og er derfor skudt til nye grene på stamtræet. Besøgene på arkiverne kan ikke helt undværes endnu, men en stor del af begyndermaterialet kan findes på nettet, men dette kræver et par tips.

Jeg har valgt i første afsnit at fortælle om hjemmesider på Internettet, der gør det muligt at sidde hjemme i stuen og finde oplysningerne. Aner som er født før år 1900, er ikke så svære at finde på Internettet, men at finde aner på Internettet, der er født efter år 1900 kan ofte drille. Derfor må man ofte lige et smut på de "virkelige" arkiver for at finde data og oplysninger om disse personer.

Der er stor forskel på troværdigheden af de oplysninger, man finder på Internettet. Størstedelen af materialet man finder på Internettet er indtastet af frivillige, mens oplysninger på arkiverne eksisterer i kraft af lovgivning og er indsamlet af professionelle. Alle informationer, der bliver fundet via Internettet, skal derfor så vidt muligt bekræftes på de virkelige arkiver. Men dette ændrer ikke det faktum at elektroniske data giver en strålende mulighed for at finde de aner, som slægtsforskere tidligere ikke havde en chance for at finde.

Når ivrigheden tager fat, bør man minde sig selv om det vigtigste, når man begynder søgningen af sine aner. Find så mange oplysninger som muligt om én ane ad gangen. Det bliver hurtigt uoverskueligt, hvis man efterforsker flere familier / personer på én gang.

Jeg vil i første afsnit fortælle om 4 baser, der ved koordineret søgning kan give mange oplysninger om de eftersøgte aner. Og det gode er, at man kan sidde hjemme i ro og mag og søge på siderne.

arkivaleronline.dk

Serviceklaration

Problemer med visning af opslag